

Csoóri Sándor

PRÓZA - LXIII. évfolyam, 30. szám, 2019. július 26.

1987-ben az ohioi Lake Hope nemzeti parkban megtartotta éves konferenciáját az Itt-ott nevű emigráns magyar kulturális szervezet. Gondolom, neve Adytól származott („Itt valahol, ott valahol, / Esett, szép, szomorú fejekkel / Négy-öt magyar összehajol / S kicsordul gúnyos fájdalomukból / Egy ifjú-ősi könny, magyar könny: / Miért is?”), de mindenki csak ájtiti-otiti-nek nevezte, mert így ejtette ki ezt az a szenátor vagy képviselő, aki az első találkozózt megnyitotta. Csoóri fővendég volt abban az évben, s én is - éppen Washingtonban voltam - meg lettem hívva. A Reménység Tava a honvágtyól mardosottak vigasza lehetett, mert mind hegy- és vízrajzában, mind fölszereltsége kissé lerobbant állapotában az óházára hasonlított. A záróünnepségen a konferencia szervezője tartott beszédet, s mindent nagyon dicsért, külön kiemelve a kamasz fiatalokat, akik itt megtanulhatták, hogy jó magyar apák és anyák legyenek. Kivéve egy fiút és lányt - mondta -, akiket rajtakaptak egy bokorban és méltatlanokká váltak... A kijelentés groteszksége csak később jutott eszembe, akkor éktelen dühbe gurultam, s harsány székborogatások közepette kivonultam a teremből. Néhányan követtek. Kisvártatva hívtak, hogy jöjjünk vissza, mert már Csoóri beszél. S valóban, szépen, méltósággal szólt, s végül még erre a kis incidensre is kitért, mondván, hogy értsük meg X. bátyánkat is.

Ez is Csoóri békebarátságáról tanúskodott. S bár akkor tőle is indulatosan kérdeztem, hogy mit is kellene itt megérteni, ugyanez a tulajdonsága tette vonzóvá karakterét; a tolerancia, a jóindulatú közelítés, a barátságosság. Puha és némileg körvonalazatlan fogalmisággal, emberileg kivételesen hitelesen nyitott volt és befogadó.